

LED Shoes for Children on Shabbat

On Shabbat, may a child wear shoes that have lights (LED) in the soles that light up when he walks?

1. תרומת הדשן סי' סד

... אבל בשאין מתכוין, נוכל לומר אפילו אי פסיק רישיה הוא, שרי, דבאיסור דרבנן יש לחלק בין מתכוין גמור לפסיק רישיה ...

2. שו"ת יביע אומר חלק א - אורח חיים סי' יט

ולפי זה יש לצרף דברי הפוסקים דסבירא להו דבדבר שאינו מתכוין והוי פסיק רישיה, שרי בדרבנן. וכמה שכתב בתשובת תרומת הדשן ... וכן נראה מדברי מרן השולחן ערוך (בסי' שיד) כאשר יראה הרואה.

3. בית יוסף אורח חיים סי' שכ

ובריש פרק הבונה (קג). תנו רבנן התולש עולשין וכו' אם לייפות הקרקע, כל שהן. אטו כל הני לאו ליפות הקרקע נינהו, כלומר, הרי הקרקע מתייפה מאליה? ואוקמה אביי, כגון דלא מכוין. ופריך: והא מודה רבי שמעון בפסיק רישיה? ומשני: לא צריכא דעביד בארעא דחבריה; כלומר, דלא איכפת ליה לייפות. וכתבו שם התוספות (ד"ה לא צריכא) והרא"ש (סי' א) דממקום זה וממקומות אחרים למד בעל הערוך דפסיק רישיה דלא ניהא ליה מותר לכתחלה, ואפילו איסורא דרבנן ליכא. ועל פי זה התיר להסיר פקק החבית, אף על פי שאי אפשר שלא יסחוט והוי פסיק רישיה, כיון דאינו נהנה בסחיטה זו, שהיין נופל לארץ, מותר. והם דחו דבריו וסותרו ראיותיו והעלו דאף על גב דלא מייחב חטאת, איסורא מיהא איכא

4. שו"ת יביע אומר חלק ה - אורח חיים סי' כח

ובר מן דין, כיון דבנידון דידן הוי פסיק רישיה דלא ניהא ליה, כההיא דשבת (קג): לא צריכא דעביד בארעא דחבריה, וידוע מה שכתב הגאון הנצי"ב בהעמק שאלה (סי' קה אות ה), שהשאלות ובה"ג והרי"ף והרמב"ם כולו סבירא להו כשיטת בעל הערוך דפסיק רישיה דלא ניהא ליה מותר לכתחלה, ושכן דעת רב יוסף טוב עלם בסדר תנאים ואמוראים ... ואף על פי שלענין הלכה, אנן בדידן נקטינן להחמיר, וכפסק מרן השולחן ערוך (סוף סי' ש"כ), מכל מקום בדרבנן מיהא יש לחלק משום ספק ספיקא, שמה הלכה כדעת הפוסקים דסבירא להו פסיק רישיה בדרבנן מותר, ואם תמצו לומר שהלכה כדעת האוסרים, שמה הלכה כהערוך וסיעתו דפסיק רישיה דלא ניהא ליה אף בדאורייתא מותר לכתחלה. ומכל שכן שמבואר בהדיא בתוספות (שבת קג סע"א) להתיר בפסיק רישיה דלא ניהא ליה בדרבנן, אף אם לא נאמר כהערוך שמתיר בכל פסיק רישיה דלא ניהא ליה. עיין שם. וכן העלו הרבה אחרונים להלכה. ... והגם דהכא לא איכפת ליה בהכי, אם תצא מלאכת הכתיבה לפועל על ידי הילוכו, או לא, והרי כתב בספר נהר שלום (סי' שמ סק"ג), דדוקא היכא שרע עליו המעשה שנעשה על ידי פעולתו, חשיב פסיק רישיה דלא ניהא ליה, אבל אם אינו מקפיד, הוה ליה כניהא ליה ... אין דבריו מחוורים להלכה, שהרי בדאית ליה הושענא אחריתי, סבירא להו להתוספות דהאיינו טעמא דשרי, משום דהוה ליה פסיק רישיה דלא ניהא ליה בדרבנן ... אלמא דאף היכא דלא איכפת ליה חשיב לא ניהא ליה.

<<

8. בית יוסף אורח חיים ס"י שמג

כתב הר"ן בריש יומא שכל שהוא לצרכו של תינוק, אף על פי שהגיע לחינוך, מאכילין אותו איסור דרבנן אפילו בידים; וכן כתב הרשב"א. ומיהו כתב בתשובה שלא אמר כן אלא להלכה, אבל לא למעשה. והרמב"ם בסוף מאכלות אסורות כתב דלהאכילו בידים אסור אפילו דברים שאיסורן מדברי סופרים

9. ביאור הלכה ס"י שמג סע' א

מדברי סופרים וכן וכו' – ודעת הרשב"א והר"ן דאם התינוק צריך לכך, מותר אפילו לספות לו בידים דבר שהוא אסור מדרבנן; אך המחבר סתם לדינא כדעת החולקים עליהם, ואוסרים בכל גווני. וכתב בתשובת רבינו עקיבא איגר על דבר מלטול הספרים לבית הכנסת במקום שאין עירוב על ידי תינוק, אי יש לסמוך בזה על הרשב"א דאיסור דרבנן ספינן ליה בידים? והשיב דזה אינו, דהא הר"ן כתב בפרק כל כתבי להדיא, דאף להרשב"א ספינן ליה רק לצרכו ולא לצרכנו, ואדרבה מחינן בידיה. ויש תקנה ליתן להתינוק חומש וסידור שישיא לבית הכנסת לצורך עצמו להתפלל ולשמוע קריאת התורה, וממילא יצטרף הגדול עמו להתפלל יחד:

5. שולחן ערוך אורח חיים ס"י שכ סע' יח

חבית שפקקו בפקק של פשתן לסתום נקב שבדפנה שמוציאין בו היין, יש מי שמתיר, אף על פי שאי אפשר שלא יסחוט, והוא שלא יהא תחתיו כלי; דכיון שאינו נהנה בסחיטה זו, הוי פסיק רישא ... דלא ניהא ליה, ומותר. וחלקו עליו, ואמרו דאף על גב דלא ניהא ליה, כיון דפסיק רישא הוא, אסור.

משנה ברורה שם ס"ק נג

דפסיק רישא הוא אסור – מדרבנן, אבל חיובא ליכא בפסיק רישא דלא ניהא ליה, לכולי עלמא. וכל זה הוא לענין שבת, דבעינן שיהא מלאכת מחשבת

6. ארחות שבת פרק ל סע' ה

כתבו הפוסקים שאין להתיר פסיק רישא דלא ניהא ליה אפילו במלאכה דרבנן. אמנם במקום צער התירו זאת.

7. שולחן ערוך אורח חיים ס"י שמג סע' א

קטן אוכל נבלות אין בית דין מצווין להפרישו, אבל אביו מצווה לגעור בו להפרישו (מאיסור דאורייתא); ולהאכילו בידים, אסור אפילו דברים שאסורים מדברי סופרים

משנה ברורה שם ס"ק ד

אסור – לכל אדם, ואפילו התינוק אינו בר הבנה כלל, ודבר זה הוא אסור מן התורה וילפינן לה מדכתיב בשרצים "לא תאכלום" וקרא יתירא הוא, וקבלו חז"ל דרוצה לומר לא תאכלום לקטנים ... ולכן אסור ליתן לתינוק דבר מאכל של איסור אפילו לשחוק בו שמא יאכלנו דהוי כמאכילו בידים [מגן אברהם]: